

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2025/2591

z dnia 18 grudnia 2025 r.

przyznająca odstępstwo niektórym państwom członkowskim na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013, dotyczące stosowania sposobów innych niż techniki elektronicznego przetwarzania danych do wymiany i przechowywania informacji zamiast komponentu 2, etap 6 nowego skomputeryzowanego systemu tranzytowego

(notyfikowana jako dokument nr C(2025) 8776)

(Jedynie teksty w językach bułgarskim, chorwackim, łotewskim, polskim, rumuńskim i słowackim są autentyczne)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 6 ust. 4 w związku z art. 8 ust. 2,

po zasięgnięciu opinii Komitetu Kodeksu Celnego,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 wszelka wymiana informacji między organami celnymi oraz między przedsiębiorcami a organami celnymi, a także przechowywanie tych informacji zgodnie z wymogami przepisów prawa celnego ma być realizowana za pomocą technik elektronicznego przetwarzania danych.
- (2) Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2023/2879 ⁽²⁾ ustanawia program prac dotyczący rozwoju i wykorzystywania systemów teleinformatycznych przewidziany w unijnym kodeksie celnym („program prac”). W programie prac wymieniono systemy teleinformatyczne, które mają zostać opracowane, oraz planowane daty uruchomienia tych systemów. W programie prac określono między innymi wdrożenie i okres wdrażania komponentu 2 etap 6 nowego skomputeryzowanego systemu tranzytowego w ramach unijnego kodeksu celnego („NCTSP6”) zmodernizowanego zgodnie z art. 6 ust. 1 oraz art. 16 i art. 226–236 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
- (3) Art. 128 rozporządzenia (UE) nr 952/2013 zobowiązuje państwo członkowskie pierwszego wprowadzenia towarów na obszar celny Unii do zapewnienia przeprowadzenia analizy ryzyka, przede wszystkim do celów bezpieczeństwa i ochrony, na podstawie przywózowej deklaracji skróconej („PDS”) oraz do podjęcia niezbędnych środków w oparciu o wyniki tej analizy ryzyka.
- (4) Art. 130 tego rozporządzenia umożliwia państwu członkowskiemu pierwszego wprowadzenia zastąpienie PDS zgłoszeniem celnym towarów, w odniesieniu do których zgłoszenie to zostało złożone przed upływem terminu złożenia PDS, pod warunkiem że zgłoszenie celne zawiera co najmniej dane, które są niezbędne dla przywózowej deklaracji skróconej. Państwa członkowskie pierwszego wprowadzenia mogą zatem podjąć decyzję, czy chcą odstąpić od wymogu złożenia PDS w przypadku złożenia zgłoszenia tranzytowego. Te państwa członkowskie powinny jednak zapewnić przeprowadzenie właściwej analizy ryzyka na podstawie tego zgłoszenia tranzytowego.
- (5) Zgodnie z art. 130 tego rozporządzenia kilka państw członkowskich, w tym te, do których skierowana jest niniejsza decyzja wykonawcza, wyraziło zgodę na umożliwienie przedsiębiorcom składania zgłoszeń tranzytowych łącznie z danymi PDS oraz na wynikającą z tego wymianę danych PDS pochodzących z NCTSP6 z systemem kontroli importu 2 („ICS2”) na potrzeby odpowiednich procesów analizy ryzyka i kontroli.

⁽¹⁾ Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2023/2879 z dnia 15 grudnia 2023 r. ustanawiająca program prac dotyczący rozwoju i wdrażania systemów teleinformatycznych przewidziany w unijnym kodeksie celnym (Dz.U. L, 2023/2879, 22.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2879/oj).

- (6) W tym względzie w art. 278 ust. 3 lit. e) rozporządzenia (UE) nr 952/2013 określono termin, do którego sposoby inne niż techniki elektronicznego przetwarzania danych można wykorzystywać przejściowo w celu wdrożenia przepisów dotyczących tranzytu towarów na obszarze celnych Unii.
- (7) Zgodnie z decyzją wykonawczą (UE) 2023/2879 możliwość dostarczenia zgłoszeń tranzytowych łącznie z danymi PDS miała być gotowa do dnia 1 września 2025 r. w ramach wdrażania NCTSP6, co obejmuje opracowanie interfejsu z ICS2, aby ułatwić złożenie zgłoszenia tranzytowego zawierającego dane zawarte w przywózowej deklaracji skróconej poprzez zastosowanie art. 130 ust. 1 UKC. Wdrożenie NCTSP6 jest dostosowane do wdrożenia wersji 3 ICS2 dla transportu drogowego i kolejowego, które to wdrożenie zakończyło się dnia 1 września 2025 r. Korzystanie z tego łącznego składania zbiorów danych jest narzędziem ułatwiającym handel stosowanym już na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008^(*), zastąpionego rozporządzeniem (UE) nr 952/2013, które to narzędzie jest w dalszym ciągu powszechnie stosowane, a przedsiębiorcy mieli uzasadnione oczekiwania, że państwa członkowskie, które postanowiły umożliwić składanie zgłoszeń tranzytowych łącznie z danymi PDS, będą gotowe na czas do korzystania z tego łącznego składania zbiorów danych.
- (8) W Unii Europejskiej pojawiło się jednak kilka szczególnych okoliczności, a ich skutki są cały czas widoczne. Trwająca wojna w Ukrainie i konieczność zapewnienia nieprzerwanego funkcjonowania korytarzy solidarnościowych między UE a Ukrainą, konieczność integracji ICS2 z systemami inteligentnych granic oraz znaczna liczba przedsiębiorców w sąsiadujących państwach trzecich, którzy nie są gotowi, zmusiły państwa członkowskie do przedłużenia terminów przyłączenia, nawet jeśli po stronie administracji celnej elementy systemu są gotowe. Ponadto duża liczba przedsiębiorców, którzy mają trudności z uzyskaniem rejestracji w celu połączenia z systemami informatycznymi, w połączeniu z wyjątkową złożonością i znaczeniem wymogów NCTSP6, a także systemu ICS2, oprócz zasobów, które muszą posiadać zarówno państwa członkowskie, aby rozwijać wzajemne połączenia między tymi systemami, jak i przedsiębiorcy, aby mogli przyłączyć się do nich, okazały się większym wyzwaniem niż pierwotnie przewidywano. Okazało się również, że specyficzny i złożony charakter mechanizmów transportowych, na które oddziałuje ta zmiana, obejmujących formy multimodalne, ma większy wpływ na Bułgarię, Chorwację, Łotwę, Polskę, Rumunię i Słowację oraz na przedsiębiorców niż na inne państwa. W tych państwach członkowskich do bezpieczeństwa i ochrony związanych z transportem towarów w ruchu drogowym i kolejowym przywiązuje się najwyższą wagę. W związku z tym Bułgaria, Chorwacja, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja potrzebują solidnego rozwiązania zapewniającego pewność prawa, ciągłość działania i sprawne przejście na wymogi wersji 3 krok 3 ICS2 oraz jego połączenie z NCTS etap 6.
- (9) Chociaż wszystkie państwa członkowskie z powodzeniem i terminowo wdrożyły ICS2, te szczególne okoliczności uniemożliwiły niektórym państwom członkowskim skuteczne rozwinięcie połączenia między systemami NCTSP6 i ICS2 wersja 3 lub włączenie swoich przedsiębiorców lub przedsiębiorców z sąsiadujących państw trzecich do dnia 1 września 2025 r. W związku z tym w sierpniu 2025 r. Bułgaria, Chorwacja, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja oficjalnie zwróciły się o korzystanie ze sposobów wymiany i przechowywania informacji innych niż techniki elektronicznego przetwarzania danych zgodnie z art. 6 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 952/2013.
- (10) Bułgarii, Chorwacji, Łotwie, Polsce, Rumunii i Słowacji należy zatem przyznać, na podstawie art. 6 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, odstępstwo – w odniesieniu do stosowania środków wymiany i przechowywania informacji innych niż techniki elektronicznego przetwarzania danych zamiast NCTSP6 – od określonego w art. 6 ust. 1 tego rozporządzenia obowiązku stosowania technik elektronicznego przetwarzania danych do celów wszelkiej wymiany informacji między organami celnymi oraz między przedsiębiorcami a organami celnymi, a także przechowywania takich informacji.
- (11) Ze względu na znaczenie NCTSP6 i ICS2 dla ustanowienia zintegrowanego podejścia UE do wzmocnienia zarządzania ryzykiem celnym oraz zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony przed przybyciem towarów, a także bezpieczeństwa i ochrony w transzycie, przy jednoczesnym ułatwianiu swobodnego przepływu legalnego handlu, a także ze względu na charakter i złożoność zarówno systemu NCTS, jak i ICS2, okres obowiązywania odstępstwa należy ograniczyć do niezbędnego minimum. W związku z tym oraz biorąc pod uwagę wpływ szczególnych okoliczności, które spowodowały opóźnienia w trwałym połączeniu między systemami NCTSP6 i ICS2 wersja 3 w państwach członkowskich, które wybrały tę możliwość, a także obecny stan tych zmian, odstępstwo nie powinno obowiązywać dłużej niż do dnia 31 maja 2026 r., a zatem powinno wygasnąć w tym dniu odniesieniu do przewoźników drogowych i kolejowych.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 450/2008 z dnia 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające Wspólnotowy kodeks celny (zmmodernizowany kodeks celny) (Dz.U. L 145 z 4.6.2008, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/450/oj>).

- (12) Niemniej jednak w odniesieniu do towarów w przesyłkach pocztowych odstępstwo to powinno mieć zastosowanie nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r., biorąc pod uwagę, że przywózowa deklaracja skrócona w odniesieniu do towarów w przesyłkach pocztowych podlega szczególnym wymogom dotyczącym danych zgodnie z art. 127 ust. 6 UKC i art. 113a rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/2446 (*).
- (13) Aby zapewnić monitorowanie i ocenę postępów we wdrażaniu NCTSP6, Bułgaria, Chorwacja, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja powinny powiadamiać Komisję o postępach w rozwijaniu połączenia międzysystemowego między NCTSP6 a ICS2 lub o zdolności przedsiębiorców do składania zgłoszeń tranzytowych łącznie z nowymi wymogami dotyczącymi przywózowej deklaracji skróconej w ramach wersji 3 ICS2 w odniesieniu do towarów przewożonych transportem drogowym i kolejowym w ramach procesu sprawozdawczości z postępów określonego w art. 278a rozporządzenia (UE) nr 952/2013. Należy także zapewnić przekazywanie i wymianę informacji dotyczących planowania na szczeblu krajowym, jak określono w art. 4 decyzji wykonawczej (UE) 2023/2879. Biorąc pod uwagę, że krajowe systemy analizy ryzyka nie mogą zapewnić takiego samego poziomu analizy ryzyka jak ogólnoeuropejski system ICS2, aby zapewnić Komisji Europejskiej możliwość monitorowania i oceny postępów państw członkowskich, konieczne są również dodatkowe wymogi sprawozdawcze.
- (14) Biorąc pod uwagę, że zgodnie z decyzją wykonawczą (UE) 2023/2879 NCTSP6 powinien zostać wdrożony do dnia 1 września 2025 r., a wersja 3 ICS2 w odniesieniu do towarów w przesyłkach w transporcie drogowym i kolejowym powinna zostać wdrożona również do dnia 1 września, oraz aby uniknąć próżni prawnej, niniejsza decyzja powinna również mieć zastosowanie od tej daty,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejsza decyzja ma zastosowanie do towarów w następujących przesyłkach:

- a) przesyłki w transporcie drogowym i kolejowym;
- b) przesyłki pocztowe.

Artykuł 2

1. Bułgaria, Chorwacja, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja mogą stosować środki wymiany i przechowywania informacji inne niż techniki elektronicznego przetwarzania danych zamiast komponentu 2 etap 6 nowego skomputeryzowanego systemu tranzytowego w ramach UKC („NCTS”), o którym mowa w art. 273 rozporządzenia (UE) 2015/2447, oraz wspólnego komponentu wersji 3 systemu kontroli importu 2 w ramach UKC („ICS2”), o którym mowa w art. 182 tego rozporządzenia, do dnia 31 maja 2026 r. lub do dnia 31 grudnia 2025 r., zgodnie z art. 4 niniejszej decyzji.

2. Do celów ust. 1 Bułgaria, Chorwacja, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja zapewniają, aby przedsiębiorcy mogli składać dane dotyczące bezpieczeństwa i ochrony, zgodnie z art. 127 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 952/2013, w odniesieniu do towarów wprowadzanych na obszar celny Unii przez te państwa członkowskie, przy użyciu systemu kontroli importu 1 („ICS1”) albo, w stosownych przypadkach i w zależności od ustaleń obowiązujących w danym państwie członkowskim, ICS1 w połączeniu ze zgłoszeniem tranzytowym w systemie NCTS etap 5, zgodnie z art. 127 i 130 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

3. Urzędy celne Bułgarii, Chorwacji, Łotwy, Polski, Rumunii i Słowacji przekazują, zgodnie z art. 186 ust. 7a rozporządzenia (UE) 2015/2447, wyniki przeprowadzonej kontroli innym organom celnym państw członkowskich za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2015/2447.

(*) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz.U. L 343 z 29.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

Artykuł 3

Chorwacja, Łotwa, Polska, Rumunia i Słowacja składają co miesiąc Komisji Europejskiej sprawozdania z postępów w rozwijaniu wzajemnego połączenia przewidzianego w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2023/2879.

Artykuł 4

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 września 2025 r. do dnia 31 maja 2026 r. w odniesieniu do przesyłek, o których mowa w art. 1 lit. a).

W odniesieniu do przesyłek, o których mowa w art. 1 lit. b), niniejsze rozporządzenie stosuje się jednak od dnia 1 września 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Bułgarii, Republiki Chorwacji, Republiki Łotwy, Rzeczypospolitej Polskiej, Rumunii i Republiki Słowacji.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 grudnia 2025 r.

W imieniu Komisji
Maroš ŠEFČOVIČ
Członek Komisji
